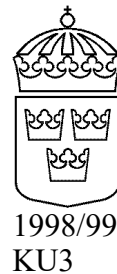

Konstitutionsutskottets betänkande 1998/99:KU3

Behandling av personuppgifter (vilande
grundlagsförslag och följdlagstiftning)

Sammanfattning

I betänkandet anmäls vilande förslag om ändring av 8 kap. 7 § 8 regeringsformen för slutligt beslut. Ändringen gör det möjligt för riksdagen att delegera rätten att meddela föreskrifter om manuell behandling av personuppgifter. Enligt förslaget skall ändringen träda i kraft den 1 januari 1999. Utskottet tillstyrker förslaget.

Utskottet behandlar vidare regeringens förslag i proposition 1997/98:44 *Personuppgiftslag* till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204). Ändringen innebär att bemyndigandena i personuppgiftslagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att i vissa fall meddela föreskrifter ändras till att avse också sådan manuell behandling av personuppgifter som omfattas av lagen. Också denna ändring föreslås träda i kraft den 1 januari 1999. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Till betänkandet har fogats två reservationer (m och fp).

Vilande grundlagsförslag

Riksdagen har den 16 april 1998 (bet. 1997/98:KU18, rskr. 1997/98:180) beslutat att som vilande anta i proposition 1997/98:44 framlagt förslag till lag om ändring i regeringsformen, se *bilaga 1* till detta betänkande.

Förslag till följdlagstiftning

Propositionen

I proposition 1997/98:44 yrkas vidare att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204).

Lagförslaget framgår av *bilaga 2* till detta betänkande.

Utskottet

Bakgrund

Den 16 april 1998 beslutade riksdagen att anta regeringens förslag om en ny personuppgiftslag (prop. 1997/98:44, bet. 1997/98:KU18, rskr. 1997/98:180). Personuppgiftslagen ersätter datalagen (1973:289). Genom personuppgiftslagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av

den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter. Lagen omfattar all automatiserad behandling av personuppgifter och manuell behandling av personregister.

Personuppgiftslagen har trätt i kraft den 24 oktober 1998.

Vilande grundlagsförslag om ändring i regeringsformen

Förslagets innebörd i korthet

Enligt den nuvarande lydelsen av 8 kap. 7 § 8 regeringsformen kan regeringen efter bemyndigande i lag genom förordning meddela föreskrifter om skydd för personlig integritet vid registrering av personuppgifter endast då den sker med hjälp av automatisk databehandling. Det vilande grundlagsförslaget innebär att bestämmelsen ändras så att det utan nämnda begränsning blir möjligt att delegera föreskriftsrätt i fråga om skydd för personlig integritet vid behandling av personuppgifter. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999.

Utskottets anmälan och yttrande

Under föregående riksmöte har riksdagen som vilande antagit det förslag till lag om ändring i regeringsformen som angetts i det föregående. Genom detta betänkande anmäls nu det vilande förslaget till kammaren för slutligt beslut.

Med hänvisning till vad utskottet anförde vid detta ärendes första behandling (se bet. 1997/98:KU18 s. 41 f.) tillstyrker utskottet att riksdagen slutligt antar förslaget.

Följdändring i personuppgiftslagen

Förslagets innebörd i korthet

Den nya personuppgiftslagen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser och att precisera de generella regler som finns i lagen. Bemyndigandena avser också att regeringen skall ha rätt att meddela föreskrifter om förhandskontroll av vissa behandlingar av personuppgifter och om undantag från förbudet mot överföring av personuppgifter till tredje land.

Som ovan redovisats föreslås ändringen av bemyndigandet i 8 kap. 7 § 8 regeringsformen träda i kraft den 1 januari 1999. De av riksdagen beslutade bemyndigandena i personuppgiftslagen som trätt i kraft den 24 oktober 1998 avser endast behandling av personuppgifter med hjälp av automatisk databehandling. Det nu aktuella förslaget till ändring av personuppgiftslagen avser att bemyndigandena ändras till att omfatta även sådan manuell behandling av personuppgifter som omfattas av lagen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1999.

Under förutsättning att förslaget till grundlagsändring slutligt antas föreslår utskottet på de skäl som utskottet anförde vid den tidigare behandlingen av ärendet att riksdagen antar förslaget till ändring i 20 § personuppgiftslagen.

Utskottet tillstyrker även i övrigt regeringens förslag till ändring i personuppgiftslagen.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *regeringsformen*

att riksdagen slutligt antar det i *bilaga 1* intagna förslaget till lag om ändring i *regeringsformen*,

res. 1 (m)

2. beträffande *bemyndigande om behandling av känsliga personuppgifter*

att riksdagen antar det i *bilaga 2* intagna förslaget till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204) såvitt avser 20 §,

res. 2 (fp)

3. beträffande *ändring i personuppgiftslagen i övrigt*

att riksdagen antar det i *bilaga 2* intagna förslaget till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204) i övrigt, i den mån det inte omfattas av vad utskottet har hemställt ovan under moment 2.

Stockholm den 29 oktober 1998

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Magnusson

I beslutet har deltagit: Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Ingvar Svensson (kd), Jerry Martinger (m), Mats Berglind (s), Inger René (m), Kerstin Kristiansson (s), Tommy Waidelich (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Kenth Högström (s), Per-Samuel Nisser (m), Peter Pedersen (v) och Pär-Axel Sahlberg (s).

1. Regeringsformen (mom. 1)

Jerry Martinger (m), Inger René (m), Nils Fredrik Aurelius (m) och Per-Samuel Nisser (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med ”Med hänvisning” och slutar med ”antar förslaget” bort ha följande lydelse:

Såsom framhållits i en reservation till utskottets betänkande 1997/98: KU18 bör normgivningsdelegation inte ske i frågor som rör skydd för den personliga integriteten, oavsett om fråga är om automatisk databehandling eller manuell behandling av personuppgifter. Enligt utskottets mening ligger det i allmänhetens intresse att bestämmelser som rör väsentliga medborgarintressen, som skydd för personuppgifter, regleras av riksdagen genom lagstiftning. Mot denna bakgrund bör riksdagen avslå regeringens förslag.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *regeringsformen*
att riksdagen avslår det i *bilaga 1* intagna förslaget till lag om ändring i regeringsformen,

2. Bemyndigande om behandling av känsliga personuppgifter (mom. 2)

Helena Bargholtz (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med ”Under förutsättning” och slutar med ”20 § personuppgiftslagen” bort ha följande lydelse:

I enlighet med vad som anförts i en reservation till betänkandet 1997/98:KU18 anser utskottet att bemyndigandet i 20 § personuppgiftslagen är alltför långtgående och opreciserat. Enligt utskottets mening bör föreskrifter av nu aktuellt slag ges i form av lag. Den föreslagna ändringen av 20 § bör därför avslås.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *bemyndigande om behandling av känsliga personuppgifter*
att riksdagen avslår det i *bilaga 2* intagna förslaget till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204) såvitt avser 20 §,

Förslag till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204)

1998/99:KU3
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs¹ att 20, 21, 35, 41 och 50 §§ personuppgiftslagen (1998:204) skall ha följande lydelse.

¹

Innehållsförteckning

**Fel! Autotextposten är
inte definierad.**

Sammanfattning.....	1
Vilande grundlagsförslag.....	1
Förslag till följdlagstiftning.....	1
Propositionen.....	1
Utskottet.....	1
Bakgrund.....	1
Vilande grundlagsförslag om ändring i regeringsformen.....	2
Förslagens innebörd i korthet.....	2
Utskottets anmälan och yttrande.....	2
Följdändring i personuppgiftslagen.....	2
Förslagens innebörd i korthet.....	2
Utskottets bedömning.....	3
Hemställan.....	3
Reservationer.....	4
1. Regeringsformen (mom. 1).....	4
2. Bemyndigande om behandling av känsliga personuppgifter (mom. 2).....	4
Förslag till lag om ändring i regeringsformen.....	5
Förslag till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204).....	6